PRÓBNY EGZAMIN MATURALNY Z MATEMATYKI
ODPOWIEDZI DO ARKUSZA ROZSZERZONEGO

ZADANIA ZAMKNIĘTE

1	**2**	**3**	**4**	**5**
B	B	A	A	D

ZADANIA OTWARTE

6. 225
7. 300

Numer zadania	Etapy rozwiązania	Liczba punktów
8	Przykładowe rozwiązanie Niech $\lvert\sphericalangle BAD\rvert = \alpha$. Wówczas $\lvert\sphericalangle BCD\rvert = 180^\circ - \alpha$ na podstawie warunku opisywalności okręgu na czworokącie. Z założenia $AK^{\rightarrow}$ jest dwusieczną kąta BAD, zaś $CL^{\rightarrow}$ jest dwusieczną kąta BCD, więc $\lvert\sphericalangle LCB\rvert = 90^\circ - \frac{\alpha}{2}$ oraz $\lvert\sphericalangle BAK\rvert = \frac{\alpha}{2}$. Kąty BAK i BCK to kąty wpisane oparte na tym samym łuku, więc $\lvert\sphericalangle BCK\rvert = \frac{\alpha}{2}$. Obliczamy miarę kąta wpisanego KCL: $\lvert\sphericalangle KCL\rvert = \lvert\sphericalangle BCK\rvert + \lvert\sphericalangle LCB\rvert = \frac{\alpha}{2} + \left(90^\circ - \frac{\alpha}{2}\right) = 90^\circ.$ Ponieważ kąt KCL jest prosty, więc odcinek LK jest średnicą okręgu, czyli punkty L, K, O są współliniowe.	3
9	I sposób Skorzystanie z własności dwusiecznej kąta do ułożenia równania $\lvert y_0\rvert = \frac{\lvert x_0 - y_0\rvert}{\sqrt{2}}$, gdzie $M(x_0, y_0)$ – punkt należący do dwusiecznej kąta.	1
	Zapisanie równań prostych zawierających dwusieczne kątów utworzonych przez proste k i l: $x - \left(1 + \sqrt{2}\right)y = 0$ oraz $x - \left(1 - \sqrt{2}\right)y = 0$.	1
	Podanie równania prostej, w postaci kierunkowej, zawierającej dwusieczną kąta ostrego: $y = \left(\sqrt{2} - 1\right)x$.	1
	II sposób Zapisanie równania $\dfrac{2\mathrm{tg}\frac{\alpha}{2}}{1 - \mathrm{tg}^2\frac{\alpha}{2}} = 1$, gdzie $\frac{\alpha}{2}$ – miara kąta nachylenia prostej zawierającej dwusieczną kąta (utworzonego przez proste k i l) do osi OX.	1
	Rozwiązanie równania trygonometrycznego: $\mathrm{tg}\frac{\alpha}{2} = -1 - \sqrt{2}$ lub $\mathrm{tg}\frac{\alpha}{2} = \sqrt{2} - 1$.	1
	Podanie równania prostej, w postaci kierunkowej, zawierającej dwusieczną kąta ostrego: $y = \left(\sqrt{2} - 1\right)x$.	1

10	<u>Przykładowe rozwiązanie</u> Przekształcamy tezę równoważnie. Ponieważ obie strony nierówności są dodatnie (z założenia $x > 0$ i $y > 0$), więc po podniesieniu tych stron do potęgi szóstej otrzymamy nierówność równoważną danej. Mamy: $\sqrt{x^2 + y^2} > \sqrt[3]{x^3 + y^3} \Leftrightarrow \left(x^2 + y^2\right)^3 > \left(x^3 + y^3\right)^2 \Leftrightarrow$ $\Leftrightarrow x^6 + 3x^4y^2 + 3x^2y^4 + y^6 > x^6 + 2x^3y^3 + y^6 \Leftrightarrow 3x^4y^2 + 3x^2y^4 - 2x^3y^3 > 0 \Leftrightarrow$ $\Leftrightarrow x^2y^2 \cdot (3x^2 + 3y^2 - 2xy) > 0 \Leftrightarrow x^2 \cdot y^2 \cdot [(x-y)^2 + 2 \cdot (x^2 + y^2)] > 0$ Ostatnia nierówność jest prawdziwa, zatem nierówność wyjściowa jest także prawdziwa, co kończy dowód.	3
11	Spodek wysokości ostrosłupa znajduje się w połowie przeciwprostokątnej. $\lvert OA\rvert = \lvert OB\rvert = \lvert OC\rvert = a$ $\lvert AS\rvert = \lvert BS\rvert = \lvert CS\rvert = 3a,\ a > 0$ 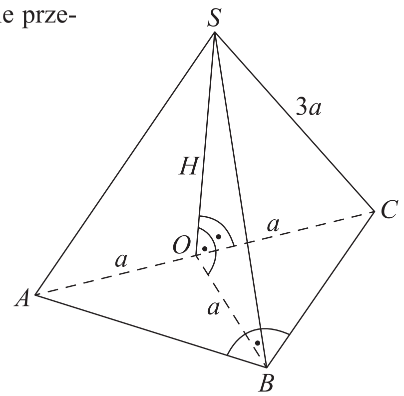	
	Obliczenie pola P podstawy: $P = a^2$.	1
	Obliczenie wysokości H ostrosłupa: $H = 2\sqrt{2}a$.	1
	Obliczenie objętości V ostrosłupa: $V = \frac{2\sqrt{2}}{3}a^3$.	1
12	Niech $\lvert AB\rvert = a,\ a > 0$, CD – wysokość na podstawę AB (środkowa), $\lvert\sphericalangle DCB\rvert = \frac{\alpha}{2},\ \alpha \in (0°, 180°)$, $\lvert\sphericalangle APB\rvert = 90°$ oraz $\lvert AP\rvert = \lvert PB\rvert$, wówczas $\lvert DP\rvert = \lvert DB\rvert = \frac{a}{2}$. <u>I sposób</u> Obliczenie długości odcinka CD (z własności środkowych) $\lvert CD\rvert = 3 \cdot \lvert DP\rvert = \frac{3a}{2}$. 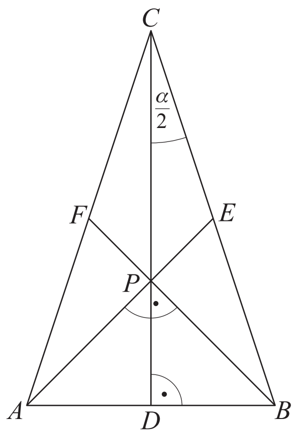	1
	Obliczenie długości odcinka BC (twierdzenie Pitagorasa dla ΔDBC); $\lvert BC\rvert = \frac{a\sqrt{10}}{2}$.	1
	Obliczenie $\sin\frac{\alpha}{2}$ $\left(\cos\frac{\alpha}{2}\right)$ w trójkącie DBC: $\sin\frac{\alpha}{2} = \frac{\sqrt{10}}{10}$ $\left(\cos\frac{\alpha}{2} = \frac{3\sqrt{10}}{10}\right)$.	1
	Obliczenie $\cos\alpha$ (ze wzoru $\cos\alpha = 1 - 2\sin^2\frac{\alpha}{2}$ lub $\cos\alpha = 2\cos^2\frac{\alpha}{2} - 1$); $\cos\alpha = 0{,}8$.	1

	II sposób Obliczenie długości odcinka CD (z własności środkowych); $\lvert CD\rvert = 3 \cdot \lvert DP\rvert = \frac{3a}{2}$.	1
	Obliczenie długości odcinka BC (twierdzenie Pitagorasa dla ΔDBC); $\lvert BC\rvert = \frac{a\sqrt{10}}{2}$.	1
	Obliczenie długości odcinka FB (z własności środkowych); $\lvert FB\rvert = \frac{3}{2}\lvert PB\rvert = \frac{3\sqrt{2}a}{4}$.	1
	Obliczenie $\cos\alpha$ (twierdzenie cosinusów dla ΔFBC); $\cos\alpha = 0{,}8$.	1
13	Zapisanie założeń i rozwiązanie otrzymanych nierówności: $y - 1 > 0 \;\wedge\; y - 1 \neq 1 \;\wedge\; 8x - x^2 > 0 \;\Leftrightarrow\; y \in (1, 2) \cup (2, +\infty) \;\wedge\; x \in (0, 8)$.	1
	Skorzystanie z definicji logarytmu i zapisanie równania: $(y - 1)^2 = 8x - x^2$.	1
	Ustalenie współrzędnych środka i promienia okręgu: $S(4, 1)$, $r = 4$.	1
	Przedstawienie zbioru punktów płaszczyzny spełniających warunki zadania z uwzględnieniem założeń. 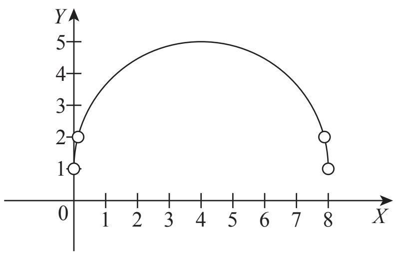 	1
14	Obliczenie, ile jest liczb z cyfrą 2 na początku: 2 _ _ _ _ _ _ 000 – (60 liczb) 2 _ _ _ _ _ _ 200 – (60 liczb) 2 _ _ _ _ _ _ 400 – (20 liczb) 2 _ _ _ _ _ _ 040 – (20 liczb) 2 _ _ _ _ _ _ 240 – (15 liczb) 2 _ _ _ _ _ _ 024 – (15 liczb) Tych liczb jest 190.	3 (po 1 pkt za parę)
	Obliczenie, ile jest liczb z cyfrą 4 na początku: 4 _ _ _ _ _ _ 000 – (15 liczb) 4 _ _ _ _ _ _ 200 – (20 liczb) Tych liczb jest 35. Zatem liczb spełniających warunki zadania jest 225.	1
15	Napisanie równania stycznej do wykresu funkcji $f(x) = -\frac{1}{4}x^2 + 1$, poprowadzonej w punkcie $M_1\left(x_1, -\frac{1}{4}x_1^2 + 1\right)$: $y = -\frac{1}{2}x_1 \cdot (x - x_1) - \frac{1}{4}x_1^2 + 1$, czyli $y = -\frac{1}{2}x_1 \cdot x + \frac{1}{4}x_1^2 + 1$.	1
	Napisanie równania stycznej do wykresu funkcji $g(x) = x^2 - 4x + 6$ poprowadzonej w punkcie $M_2(x_2, x_2^2 - 4x_2 + 6)$: $y = (2x_2 - 4) \cdot (x - x_2) + x_2^2 - 4x_2 + 6$, czyli $y = (2x_2 - 4) \cdot x - x_2^2 + 6$.	1

	Rozwiązanie układu równań: $\begin{cases} -\frac{1}{2}x_1 = 2x_2 - 4 \\ \frac{1}{4}x_1^2 + 1 = -x_2^2 + 6 \end{cases}$. Rozwiązaniami są dwie pary liczb: $\begin{cases} x_2 = 1 \\ x_1 = 4 \end{cases}$ lub $\begin{cases} x_2 = 2\frac{1}{5} \\ x_1 = -\frac{4}{5} \end{cases}$.	2
	Podanie odpowiedzi: są dwie wspólne styczne o równaniach: $y = -2x + 5$ oraz $y = \frac{2}{5}x + 1\frac{4}{25}$.	1
16	Zapisanie wielomianu w postaci $W(x) = (x - 1)(2x^2 + mx + 8)$. <u>I sposób</u> (metoda grupowania wyrazów) $W(x) = 2x^3 + (m - 2)x^2 + (8 - m)x - 8 = 2x^3 + mx^2 - 2x^2 + 8x - mx - 8 =$ $= (2x^3 - 2x^2) + (mx^2 - mx) + 8x - 8 = 2x^2(x - 1) + mx(x - 1) + 8(x - 1) =$ $= (x - 1)(2x^2 + mx + 8)$. <u>II sposób</u> (zastosowanie twierdzenia o wymiernych pierwiastkach wielomianu o współczynnikach całkowitych) Zauważamy, że $W(1) = 0$. Dzielimy wielomian $W(x)$ przez dwumian $(x - 1)$, skąd otrzymujemy iloraz $2x^2 + mx + 8$. Zatem $W(x) = (x - 1)(2x^2 + mx + 8)$.	1
	Niech $Q(x) = 2x^2 + mx + 8$. Zapisanie założeń na istnienie dwóch różnych pierwiastków wielomianu $Q(x)$, z których każdy jest różny od 1, i rozwiązanie otrzymanych nierówności: $\Delta > 0 \Leftrightarrow m \in (-\infty, -8) \cup (8, +\infty)$ $Q(1) \neq 0 \Leftrightarrow m \neq -10$	2
	Zapisanie nierówności $\frac{x_1 \cdot x_2 \cdot x_3}{x_1 + x_2 + x_3} > 1$ w postaci $\frac{4}{1 - \frac{m}{2}} > \frac{1}{2}$, gdzie $m \neq 2$, $x_1 = 1$, $x_2 \cdot x_3 = 4$ i $x_2 + x_3 = -\frac{m}{2}$ oraz podanie jej zbioru rozwiązań: $m \in (-14, 2)$.	1
	Wyznaczenie części wspólnej zbiorów rozwiązań poszczególnych nierówności i uwzględnienie założenia, że $m \in \boldsymbol{C}$; $m \in (-14, -10) \cup (-10, -8) \wedge m \in \boldsymbol{C} \Leftrightarrow m \in \{-13, -12, -11, -9\}$.	1
17	Niech KL będzie jednym z odcinków spełniających warunki zadania. Wprowadzamy oznaczenia: $\lvert DL\rvert = x$, $\lvert LC\rvert = 2 - x$, $x \in (0, 2)$, $\lvert BK\rvert = y$, $\lvert KC\rvert = 2 - y$, $y \in (0, 2)$. E – punkt styczności odcinka LK i łuku okręgu 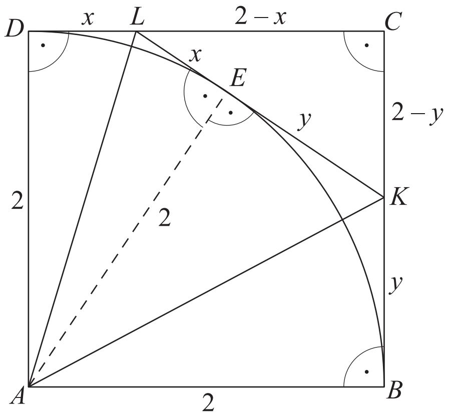	1

	Skorzystanie z twierdzenia o odcinkach stycznych: $(\|DL\| = \|LE\| = x$ oraz $\|EK\| = \|KB\| = y)$, i zapisanie długości odcinka KL: $\|KL\| = x + y$, gdzie $x \in (0, 2)$ i $y \in (0, 2)$.	1
	Skorzystanie z twierdzenia Pitagorasa dla trójkąta LKC i wyznaczenie długości odcinka LK w zależności od x: $\|LK\| = f(x) = x + \frac{4 - 2x}{x + 2} = \frac{x^2 + 4}{x + 2}$, $x \in (0, 2)$.	1
	Obliczenie pochodnej funkcji f: $f'(x) = \frac{x^2 + 4x - 4}{(x + 2)^2}$, $x \in (0, 2)$.	1
	Obliczenie miejsca zerowego pochodnej: $[f'(x) = 0 \wedge x \in (0, 2)] \Leftrightarrow x = 2\sqrt{2} - 2$.	1
	Określenie znaku pochodnej i ustalenie extremum funkcji f: $[f'(x) < 0 \wedge x \in (0, 2)] \Leftrightarrow x \in (0, 2\sqrt{2} - 2)$ $[f'(x) > 0 \wedge x \in (0, 2)] \Leftrightarrow x \in (2\sqrt{2} - 2, 2)$ Jeśli $x = 2\sqrt{2} - 2$, to funkcja f przyjmuje minimum lokalne.	1
	Uzasadnienie, że minimum lokalne funkcji f jest jej najmniejszą wartością.	1
	Obliczenie długości najkrótszego odcinka spełniającego warunki zadania: $\|KL\| = 4(\sqrt{2} - 1)$.	1